

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Nu er det jo ikke småpenge, der er tale om her. Der er tale om et beløb i størrelsesordenen 2 mia. kr. Og det ville da være formålstjenligt, om en regering havde gjort sig overvejelser om, hvorfra man skal skaffe et så stort beløb.

Jeg kan forstå på ministeren, at man forventer at kunne hente disse 1,75 mia. kr. i form af privatiseringer. Så jeg er nødt til at gøre ministeren opmærksom på, at hvad de privatiseringer angår, skal man ikke regne med, at det er Fremskridtspartiet, der lægger stemmer bag de 1,75 mia. kr. Jeg forstod på hr. Nyrup Rasmussens indlæg, at det heller ikke er Socialdemokratiet, der agter at lægge stemmer til. Derfor er mit spørgsmål til ministeren: Er det SF, man ønsker at lave privatiseringer sammen med for at skaffe de 1,75 mia. kr.?

Når vi ikke vil være med, er det, fordi vi én gang før er blevet taget ved næsen. Det var ikke Erhvervsudvalget, men Grundforskningsfonden, hvor man – uden at diskutere det med Fremskridtspartiet – tog de 2 mia. kr. i privatiseringsprovenu, der var hentet fra salget af Statsanstalten for Livsforsikring. Dem brugte man så til den grundforskningsfond, som vi var så inderligt imod.

Vi er også imod denne erhvervsfond, og derfor skal man ikke påregne at finansiere den via privatiseringsprovenu, som man får hjem sammen med Fremskridtspartiet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af postloven. (Godkendelse af udlandstakster i Folketingets Finansudvalg).

Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 22/10 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Regeringen kan ikke tilslutte sig det foreliggende lovforslag. En beslutning om, at Finansudvalget skulle godkende taksterne for forsendelser til udlandet, ville efter min opfattelse være et skridt i den gale retning.

For det første har det gennem en årrække været regeringens mål dels at effektivisere den offentlige sektor og dels at indføre markeds- og omkostningsbestemte takster for offentlige ydelser. Det gælder også postvæsenet, og det er en linje, som jeg i øvrigt har opfattet at Fremskridtspartiet var enig i. Dette mål skal opfyldes, samtidig med at postsektoren som bekendt er præget af en stærkt stigende konkurrence. Det gælder på området pakker og blade m.v., men også på eneretsområdet, altså for brevforsendelser til udlandet, hvor postvæsenet i stigende grad møder konkurrence.

For det andet: Postbesørgelse af breve til udlandet er formelt omfattet af postvæsenets eneret. For pakker og blade er der fri konkurrence, men postvæsenet har befordringspligt for disse forsendelser. I praksis er der imidlertid sket en udhuling af eneretten vedrørende breve til udlandet. Private operatører har således, ganske vist i strid med postloven, overtaget skønmæssigt ca. 15 pct. af markedet for brevforsendelser til udlandet. Det foregår på den måde, at breve fra Danmark til modtageren i udlandet indsamles her i landet og transporteres ufrankeret ud af landet med henblik på frankering i lande, hvor portoen er lavere, eller hvor der gives særlige tilbud på håndteringen af denne type forsendelser. Det giver naturligvis det danske postvæsen et tab i portointdægter.

For det tredje: Under de fortsatte drøftelser om en liberalisering af postvæsenets virksomhed har regeringen, bl.a. i EF-regi, tilkendegivet, at der kan gennemføres en liberalisering af

[Kommunikationsministeren]

brevtrafikken til udlandet, såfremt der mellem de nationale postvæsener indføres fuld betaling for udgifter til dækning af omdeling af breve modtaget fra udlandet. Denne tilkendegivelse fra regeringen vil formentlig blive støttet af andre medlemsstater. Derfor er det ikke utænkeligt, at postvæsenets nuværende formelle eneret på postbesørgelse af breve til udlandet på lidt længere sigt vil bortfalde.

For det fjerde: Portoen – og det er jo den, det drejer sig om – for forsendelser til udlandet er i meget høj grad afhængig af udefra kommende omstændigheder, tilmed omstændigheder, der kan ændre sig med forholdsvis kort varsel. Ved fastsættelse af portoen for forsendelser til udlandet indregnes bl.a. udgiften til transport samt eventuelle betalinger, der skal erlægges til andre landes postvæsener. Der er med andre ord tale om betaling for ydelser uden for landets grænser. Postvæsenet søger naturligvis at forhandle sig til rette om betaling for f.eks. flytransport, men kan i sagens natur ikke egenhændigt fastsætte prisen for disse ydelser. Portoen for forsendelser til udlandet må derfor afspejle de faktiske omkostninger. Det er på den baggrund, at en eventuel behandling i Folketingets Finansudvalg af takster for disse forsendelser ikke ville tjene noget fornuftigt formål; det ville være et forsinkende led.

For det femte: Forslagsstillerne anfører i motiveringen, at hensigten med lovforslaget er at afbøde skadelige samfundsøkonomiske virkninger af, at P&T, som det siges, ensidigt fastsætter taksterne for post til udlandet. Jeg må gå ud fra, at forslagsstillerne principielt er enige med regeringen i, at den pris, der skal betales for en ydelse, skal stå i forhold til de omkostninger, som ydelsen indebærer, og at den bedste reguleringsmekanisme for prissætning er konkurrence til fordel for forbrugerne, som kan vælge mellem udbydere på grundlag af pris og kvalitet. En sådan valgmulighed er allerede til stede i dag for andre forsendelser end breve. Men også for breve til udlandet må man forvente, at der fremover vil opstå en valgmulighed som følge af en kommende, forventet liberalisering. Dertil kommer, at private operatører allerede har markeret sig på markedet for breve til udlandet. Dette vil efter min opfattelse alt i alt udelukke, at postvæsenet ensidigt vil kunne fastsætte prisen for breve til udlandet.

Min konklusion er, at postvæsenet må kunne reagere hurtigt på ændringer i vilkårene for postudveksling mellem lande, hvor der er ved at opstå en egentlig konkurrence også med hensyn til breve til udlandet. Denne konkurrence, tror jeg, vil blive forøget de kommende år. I den forbindelse er muligheden for, at postvæsenet selv kan fastsætte markedsbestemte takster for forsendelser til udlandet, et uundværligt redskab i konkurrencen.

Forslagsstillerne behøver heller ikke at nære frygt for, at postvæsenet ved selv at fastsætte takster for forsendelser til udlandet ensidigt kan dominere markedet. Tværtimod vil den øgede konkurrence om brevforsendelser til udlandet samt den øgede internationalisering føre til en situation, hvor postvæsenets takster under alle omstændigheder påvirkes af de naturlige markedsmekanismer til gavn for kunderne. På den baggrund er det unødvendigt med yderligere politisk kontrol, sådan som lovforslaget er udtryk for.

Tove Lindbo Larsen (S):

Konsekvenserne af lovforslaget er mere vidtgående end ordlyden, nemlig at fastsættelsen af takster til Færøerne, Grønland og udlandet skal behandles og godkendes i Finansudvalget. Jeg har prøvet at kigge lidt bagud i historien for at se, hvornår denne beslutning er truffet, og så vidt jeg kan se, kan man finde det i bemærkningerne til ændring af postloven i 1984, hvor der står, at Poststyrelsen får kompetence til fastlæggelsen af mindre betydningsfulde takster.

Den ordlyd er det naturligvis interessant at forske lidt mere i. Hvis vi skal se på de beføjelser, Poststyrelsen har i forhold til at forhandle regler og takster for fagblade m.v., så må jeg nok sige, at tilliden er dalet lidt; der har været mange problemer i forhold til fastsættelsen af både regler og takster for fagbladene. Derfor er det svært for os fortsat at sige, at vi da bestemt har tillid til, at det kommer til at gå strygende flot og glat.

Man skal også tænke lidt på, at opløblødnings af landegrænserne og samhandelen internationalt er anderledes, end den har været tidligere, og derfor er det naturligt nok, at politikerne interesserer sig for, hvordan man fastsætter disse takster. Det er rigtigt, som ministeren siger, at der foregår en del transport fra

[Tove Lindbo Larsen]

Danmark til udlandet, hvor man frankerer og videresender. Det er naturligvis utilfredsstillende. Men når ministeren siger, at hvis noget skal gå igennem Finansudvalget og Folketinget, er det meget, meget langsommeligt, og at det kan man ikke vente på i Poststyrelsen, så mener jeg godt, at politikerne i en situation, hvor der skal handles hurtigt, også må kunne træffe hurtige beslutninger.

Vores holdning til dette lovforslag er, at vi synes, det er rimeligt, at alle takster skal forhandles og behandles på samme måde. Vi vil naturligvis drøfte det videre i udvalget, men vi er positive over for det foreliggende lovforslag.

Fischer (KF):

Den konservative folketingsgruppe må afvise dette lovforslag. Jeg skal ikke gentage kommunikationsministerens begrundelser, men jeg vil bare henvise til den forventede EF-udvikling og liberalisering på området. Det taler jo også imod, at det skulle være nødvendigt, at Finansudvalget skulle sidde og tage stilling til, hvad de markedsøkonomiske vilkår på dette område er, det finder markedet nok ud af, og forslaget ville betyde en unødvendig forsinkelse på området. Så vi må afvise det.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg må nok sige, at jeg synes, det er et dobbeltmoralsk forslag, der her kommer fra Fremskridtspartiet. På den ene side vil man have, at Finansudvalget skal sidde og finde ud af, hvad taksterne skal være for pakker, og på den anden side siger man, at man har et håb om, at monopollet fjernes.

Jeg må nok sige, jeg synes, at monopollet er væk på alt for mange områder i forvejen. For 10 år siden havde vi måske nok givet Fremskridtspartiet ret, men det vil vi ikke gøre i dag. Vi mener, diskussionen er en helt anden. Vi mener, at man bør tage en diskussion om, hvorvidt P&T skal laves om til et selskab på samme måde, som f.eks. Giro er det; det er de diskussioner, vi har i SF for øjeblikket.

Med hensyn til, hvad der sker i EF, må jeg give ministeren ret i, at Finansudvalget er et forsinkende led i denne forbindelse. Der sker i dag nye ting, som gør, at man skal være betydelig hurtigere, end man har været før. Jeg kan i den forbindelse sige, at der også i morgen kommer et forslag fra SF gående ud på, at

DSB skal have lov til at lave selskabslignende konstruktioner, uden at man hele tiden skal spørge Finansudvalget.

Jeg er også vidende om, at P&T har gjort noget af det, som Fremskridtspartiet nævner, netop at man sender varer til udlandet, fordi man dér kan videresende tingene billigere. Det har danskerne såmænd også selv gjort i relation til andre lande. Det, det i sidste ende drejer sig om, er konkurrence.

Vi kan ikke støtte dette lovforslag. Vi mener, at diskussionen skal dreje sig om noget helt andet, noget mere overordnet, nemlig hvordan P&T skal klare sig i fremtiden. I det sidste nummer af bladet post & giro, der kom forleden dag, ser man netop, hvilke multinationale selskaber man skal konkurrere med. Det er det, det drejer sig om. Der er et, der hedder UPS, de har 92 fly, de har 259, der lejes – det er sikkert flere, end SAS har – de har 104.000 biler, de har en omsætning på 80 mia. kr., de har 220.000 ansatte, og der findes 4-5 andre selskaber, der er lige så store eller knap så store.

Det viser jo, at P&T skal tage den aktuelle situation op, inden vi bliver opslugt af andre. Derfor må vi nok bedrøve Fremskridtspartiet med at sige nej til dette forslag.

Svend Heiselberg (V):

Venstre afviser lovforslaget. Vi er noget uforstående over for, at Fremskridtspartiet har fremsat et sådant forslag. Efter vores opfattelse skal vi stille mod at få fri konkurrence og være markeds- og omkostningsbestemte. Det er det, vi vil arbejde for, i stedet for det foreliggende forslag fra Fremskridtspartiet.

Arne Melchior (CD):

Jeg må sandelig lykønske Fremskridtspartiet med, at de har peget på denne mærkværdige sag, og at den er mærkværdig, fremgår jo også af, at netop Fremskridtspartiet skal fremsætte et forslag om mere politisk styring.

Sigtet er helt givet rigtigt, men om metoden er den rigtige, må vi lige overveje – det kunne jo være, at P&T kunne komme på andre tanker på anden måde.

Hr. Fischer siger, at markedet finder såmænd nok ud af det. Ja, det gør markedet netop, som ministeren også påpegede. Men det er ikke ensbetydende med, at P&T har fundet ud af det.

[Arne Melchior]

Det vil jeg gerne have en replik på, hvis hr. Fischer synes, at han kan forstå forskellen på det, han siger, og det, jeg siger.

Fru Tove Lindbo Larsen fremhævede begrebet mindre betydningsfulde takster. Mange har imidlertid fundet ud af, at dette her ikke er mindre betydningsfuldt, men meget betydningsfuldt for mange brancher.

Jeg mødte en mand på gaden for nogle måneder siden – og derfor kan jeg måske godt skamme mig over, at Fremskridtspartiet er kommet mig i forkøbet med dette forslag – og han sagde: Du skal have mange tak for den ferie, jeg lige har holdt i Norge. Hvortil jeg sagde: Det er mig ikke bevidst, at jeg har hjulpet dig til det. Jo, det har du i høj grad i din egenskab af lovgiver. For han skulle have udsendt nogle kataloger til adressater i Norge, og så fyldte han bilen op med dem og sendte dem af i Norge, hvilket, sagde han, gav ham en for-tjeneste, der rakte til 4 ugers ferie for både ham, hans kone og flere familiemedlemmer, men han havde altså ikke tid til at holde mere end den ene uge på det tidspunkt.

Det er en trafik, vi ved finder sted, og jeg mener også, at den er lovlig i denne udgave. Men som ministeren selv var inde på, sker det også i ulovligt omfang, men på en måde, som næppe er til at kontrollere, og det er jo altid dumt at have love og regler, som opfordrer til brud, og som alligevel ingen hverken har tid, kræfter eller endda måske mulighed for at føre kontrol med overholdelsen af.

Den måde, P&T håndterer den sag på, er som at skyde sig selv i foden: det er uforretningsmæssigt, det er dumt, og det er tabgivende, hvilket ministeren også har godkendt i sin svartale. Jeg kan godt forstå, at ministeren gjorde meget ud af det, for ministeren har et problem, og det er jo blevet større nu efter de foreløbige tilkendegivelser fra et flertal i Folketinget.

Jeg lægger til grund, at Fremskridtspartiets talopgivelser i bemærkningerne er korrekte, og jeg har al grund til at antage det, både fordi jeg selvfølgelig går ud fra, at man taler sandt, og fordi jeg selv har fået en række henvendelser med lignende eksempler.

Derfor synes jeg, det ville være velgørende, hvis ministeren gik op og sagde: Vi står her med et vigtigt problem i mangemillionklassen, som koster både indtægter og arbejdspladser,

således at jeg ud fra sådan en indstilling kan afvente et med- eller modspil fra ministeren. Kan det gøres på anden måde? Det her med at Finansudvalget ikke er hurtigt nok, kan ikke være rigtigt. Der er mange aktstykker – det ved jeg efter at have siddet i Finansudvalget i flere omgange – som vedtages i løbet af få dage, efter at de er kommet frem fra den pågældende minister. Så der sker ikke nogen forsinkelse dér. Det er noget beskæmmende for den etat, som jeg personlig gennem mit arbejde herinde og også som borger synes vi kan være stolte af, at den kløjes så gevaldigt i det i den forbindelse, som Fremskridtspartiet nu har draget frem.

Lone Dybkjær (RV):

Det er altid interessant at tale efter Centrum-Demokraterne i almindelighed og efter hr. Arne Melchior i særdeleshed, fordi man kan være 100 pct. overbevist om, at der altid kommer nogle letforståelige eksempler på en eller anden absurditet i samfundet. Men det, at der er enkelt eksempler på absurditeter i samfundet, behøver jo ikke nødvendigvis at føre til, at man skal gribe til med politisk styring. Jeg synes også, det er en interessant politisk alliance, der her er dannet – jeg har sagt adskilligt til hr. Arne Melchior, men måske kan andre lige fortælle hr. Arne Melchior, hvad det var, jeg sagde – mellem Centrum-Demokraterne, Fremskridtspartiet og Socialdemokratiet. Midt i en periode, hvor der er en udvikling i gang i retning af decentralisering, mindre politisk indblanding, skabes der tilsyneladende her i Folketinget et flertal for, at politikerne minsandten nu skal på banen og gribe ind.

Jeg mener, det er oplagt, der her er nogle problemer, men jeg mener også, det er ret oplagt, at det foreliggende svar er forkert. Stærkere politisk styring af P&T er ikke den vej, man skal gå. Det er den modsatte vej, man skal følge, nemlig større selvstændighed til P&T, sådan at der er mulighed for at drive dette område betydelig mere forretningsmæssigt, end der rent faktisk er mulighed for i dag, fordi politikerne i så høj grad er involveret i systemet.

Jeg skal derfor på mit partis vegne og i anledning af, at mit partis ordfører i denne sag ikke kan være til stede, sige nej til dette forslag.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Min trang til en kort bemærkning skyldes fru Lone Dybkjærs påpegnings af alliancen mellem Socialdemokratiet, CD og Fremskridtspartiet. Det er uomtvistelig rigtigt, og det kunne jo være, der kom endnu flere – vi har jo ikke hørt alle ordførere endnu. Men jeg kan da ikke tænke mig, at det skulle være af nogen som helst betydning for en radikal ordfører, hvem der danner et flertal, hvis det, man danner flertal om, er fornuftigt.

Vi bliver indimellem beskyldt for at føre socialdemokratisk politik f.eks. Vi kan da ikke lave om på vore holdninger og vore synspunkter, fordi de i et antal tilfælde er sammenfaldende med Socialdemokratiets – f.eks. Fremskridtspartiets forslag skal da heller ikke på forhånd være blackstemplet – og da slet ikke, når de er så fornuftige som det, der er tale om her.

Fru Lone Dybkjær siger nej til forslaget, men ministerens svartale, som fru Lone Dybkjær har hørt, viste klart, at der er et kæmpe problem. Jeg ser da også gerne, at etaterne har en stor frihedsgrad og har stemt for det adskillige gange og været med til at fremsætte forslag om det. Men fru Lone Dybkjær og hendes parti kan da heller ikke stille og roligt se på, at snesevis af millioner forsvinder fra et monopolområde ejet af staten, bare fordi det skal være decentraliseret.

Jeg savnede derfor i fru Lone Dybkjærs tale en sætning om, at her er et problem, som der må gøres noget ved enten på den måde, Fremskridtspartiet har peget på, eller, hvis et bedre forslag foreligger, da på en anden måde.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Helt sødt til hr. Arne Melchior vil jeg gerne sige, at hr. Arne Melchior indlæg altså bærer præg af, at hr. Arne Melchior ikke hørte, hvad jeg sagde, for det, jeg sagde, var, at der her er et problem. Jeg gjorde ikke nogen som helst personlige bemærkninger om det ene eller det andet parti. Jeg sagde helt nøgternt, at det var en interessant alliance, og at der var et problem, men at den omstændighed, at der var et problem, jo ikke nødvendigvis skulle føre til, at politikerne greb mere ind. Det kunne jo være, det skulle føre til, at politikerne greb mindre ind, og det var sådan set det, der var pointen i min tale.

Og når jeg lagde lidt vægt på både alliancen og pointen i min tale, som hr. Arne Melchior desværre ikke hørte, var det sådan set, fordi jeg mente, det var i fuldstændig overensstemmelse med, hvad også CD ved andre lejligheder har udtalt.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti har, inden vi kendte andre partiers holdning til det foreliggende forslag, vedtaget at støtte forslaget, og jeg tilsiger en positiv udvalgsbehandling.

Kim Behnke (FP):

Jeg skal indlede med at takke ordførerne for Socialdemokratiet, CD og Kristeligt Folkeparti for de positive ord. Det er ikke hver dag, jeg har chancen for oven i købet at takke hr. Arne Melchior for et fremragende indlæg, men jeg benytter mig gerne af muligheden.

Det interessante er faktisk, at man ved at lytte til de ordførere, som var imod forslaget – hvis jeg ellers kan tage SF's ord til indtægt for, at man ønsker P&T's monopol på brevbesørgelsen ophævet – kan konstatere, at der også er opstået en anden interessant politisk situation vedrørende P&T netop under denne behandling, for det tyder jo på, at vi så kan få brudt det mangeårige monopol, P&T har, og det medvirker Fremskridtspartiet i allerhøjeste grad gerne til; det fremgår i øvrigt også af bemærkningerne.

Men lad os vende os lidt til forslaget. Vi oplevede i denne sommer, at P&T egenhændigt forhøjede portotaksterne for besørgelse af post til udlandet, og vi oplevede i den forbindelse, at der med det samme netop kom en reaktion fra markedet. Markedet reagerede ved, at vognmænd, særlig i det jyske område, tilbyder at tage større mængder post med, som så bliver sendt f.eks. fra Vesttyskland enten til destinationer i Vesttyskland eller til andre destinationer ude i den store verden. Og netop de prisforskelle, der er refereret fra Erhvervs-Bladet, og som vi har grund til at tro er korrekte, viser tydeligt, at prismargenen er så stor, at det kan betale sig at have den pågældende trafik.

Og hver eneste gang der fra en postkasse i Flensborg sendes et sommerhuskatalog eller et katalog fra Danmarks Turistråd til en interesseret turist i Spanien eller i Portugal, mister det danske postvæsen en omsætning – en omsæt-

[Klim Bøhnke]

ning, som det danske postvæsen i allerhøjeste grad har brug for.

Så er det blevet diskuteret, om vores forslag er den rigtige måde at gribe det an på. Og det kan selvfølgelig diskuteres, for hvad søren gør man ved en etat, der i den grad – med hr. Arne Melchior's ord – skyder sig selv i foden med deres takstpolitik? Vi kan da godt kalde ministeren i samråd i Folketingets Finansudvalg. Men det har været prøvet, og det fik vi ikke noget ud af. Vi har derfor set os nødsaget til at se på selve den lovgivning, der eksisterer. Som det også er refereret i bemærkningerne, var ministerens kommentar på daværende tidspunkt, at loven sagde, at P&T havde ret til selv at fastsætte disse portotakster. Vi ser derfor som eneste mulighed, at vi får ændret taksten.

Er det så, fordi Fremskridtspartiet vil have endnu mere politisk kontrol med det, der foregår? Svaret er ja, og svaret er ja, fordi der er tale om en monopolsituation. Hvordan P&T's takster er vedrørende pakkebesørgelse, bekymrer os overhovedet ikke, fordi der på pakkeområdet ikke længere er monopol, men råder den situation, at den frie, private konkurrence sørger for at holde P&T's portotakster netop for pakkerne på et fornuftigt niveau.

Men her har vi en monopolsituation; vi har en situation, hvor folk enten skal benytte sig af de forskellige former for »udhuling af eneretten«, tror jeg ministeren benævnte det – oven i købet i en størrelsesorden, forstod jeg ministeren, der svarer til 15 pct. – eller også skal virksomhederne betale den ekstra porto, som P&T opkræver.

Og hvem er det så, der betaler den ekstra porto? Ja, det er jo ofte mindre virksomheder, som har meget få forsendelser, og som ikke har råd til at hyre en vognmand til at køre til Flensborg. Det er altså de mindre virksomheder, der kommer til at betale de høje portotakster, vi har i øjeblikket, hvorimod det for den store virksomhed, som måske har flere hundrede forsendelser om dagen, kan betale sig at sende vognmanden til Flensborg.

Vi har i forslaget skrevet, at den måde, P&T har håndteret sagen på, rent samfundsøkonomisk er urimelig, og det har vi gjort, fordi vi mener, at det samfundsøkonomisk er helt skørt, at vi skal sende vores forsendelser til udlandet for at afsende dem derfra. Danmark mister simpelt hen en omsætning, og det er samfundsøkonomisk skørt.

Fru Lone Dybkjær sagde, at fordi der er nogle enkeltteksempler, skal man ikke straks gå ind og pille ved lovgivningen med reference til det eksempel, hr. Arne Melchior kom med vedrørende den gode mand, der havde holdt ferie i Norge for portoforskellen. Men der er desværre ikke tale om enkeltteksempler. Netop Erhvervs-Bladet har været meget flittig til at beskrive den trafik, der foregår. Vi har oven i købet fået henvendelser fra noget i denne forbindelse så eksotisk som Den Danske Forlæggerforening, som har gjort op, hvordan de ser situationen, og hvilke portobesparelser de kan opnå, hvis de bøger, de har brug for at sende ud i den store verden, bliver sendt fra en postkasse i Malmø eller Flensborg frem fra en postkasse i København eller Kruså.

Jeg forstod på ministeren, at der er liberaliseringer undervejs – hvis bare vi venter længe nok, skal EF såmænd nok komme med liberaliseringer på porto- og på postområdet. Vi glæder os til disse liberaliseringer, og vi glæder os til, at postvæsenet mister sit monopol på netop brevbesørgelsen. Men ministeren gav jo ingen tidsramme for, hvornår det sker, og hvis det først sker om 1, 2, 3 eller 5 år, vil vi altså opleve, at post- og telegrafvæsenet i denne årrække fortsat fører en uklog politik – en politik, som det frie marked reagerer på ved at finde alternative besørgelsesformer.

Det synes vi altså ikke er værd at vente på; vi må her og nu få ændret retningslinjerne for, hvordan disse portotakster bliver godkendt, således at vi, der ejer monopolet, parlamentet, kan gå ind og retvise monopolet til at føre en fornuftig portopolitik.

Vi er selvfølgelig vældig interesseret, når talen falder på – det kunne jeg forstå på SF's ordfører – de udenlandske entreprenører, der står parat til at gå ind på markedet. De er der allerede i dag, og som der bliver gjort opmærksom på i vores bemærkninger, tolkes der også med meget forsigtig hånd, hvad der er et brev, og hvad der er en pakke. Der er en lang række entreprenører på markedet, som gerne må besørge pakker, men som ikke må besørge et brev. Hvis man pakker et brev ind i en papkasse, må man gerne sende det med en af de private. Så allerede i dag er der også en tendens til, at virksomheder, som har brug for med ekspreservice osv. at få ekspederet forsendelser, selvfølgelig finder en måde at få det gjort på,

[Kim Behnke]

og den måde er ofte en, der går post- og telegrafvæsenets næse forbi, fordi deres takstpolitik er så uklog.

Jeg kunne også forstå på ministeren, at det, man har tænkt sig fra regeringens side, er at håbe på, at post- og telegrafvæsenet er kloge og opfører sig fornuftigt. I den forbindelse var det selvfølgelig prisværdigt, at ministeren denne sommer i Berlingske Tidende forsvarede det, der foregik, men jeg har svært ved at forstå, hvordan ministeren næsten i samme åndedrag med sindsro kan fortælle om, hvor omfattende den trafik rent faktisk er, og ikke kan indse, at vi derfor er nødt til at foretage os et eller andet.

Vi har noteret os, at der er et flertal. Vi vil sammen med dette flertal i udvalget finde ud af, om det her foreslåede er den helt rigtige måde at løse problemet på. Vi er meget åbne over for ændringer i det, vi har foreslået.

Lad mig til allersidst understrege, at det, der sker, er blot, at der opstår en parallelitet i den måde, portotaksterne godkendes for de indenlandske forsendelser. Når vi bestemmer, hvor meget der skal sættes på et postkort her til jul eller et ganske almindeligt brev, der sendes inden for landets grænser, er Finansudvalget altså inde i billedet og skal godkende disse takster. Finansudvalget ekspederer de ansøgninger, der kommer, også fra kommunikationsministeren, med den hastighed, der nu er, og det er ofte endog meget hurtigt, hvis ellers kommunikationsministeren er samarbejdsvillig. Det, der opstår ved vedtagelsen af dette lovforslag, er altså en parallelitet mellem godkendelsesproceduren for taksten for de forsendelser, der skal sendes ud af landet, og de forsendelser, der sendes inde i landet. Der er således ikke tale om en nyskabelse. Der er blot tale om at opnå denne parallelitet.

Hvis man fra ministerens og regeringens side er interesseret i sammen med Fremskridtspartiet og det øvrige flertal at diskutere denne sag, møder vi gerne til en forhandling om, hvordan vi i praksis får det til at fungere på en bedre måde end i dag, for den måde, det foregår på i dag med trafikken ud af landet, er under alle omstændigheder utilfredsstillende.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det er en bemærkning til hr. Kim Behnke.

Hr. Kim Behnke tolkede det, jeg havde sagt, som at man ikke skulle ændre tingene på grund af enkeltteksempler. Det sagde jeg faktisk ikke. Jeg synes, at enkeltteksempler kan være en udmærket begrundelse for, at man ændrer lovgivningen, men ikke for, at man skulle ændre på en sådan måde, at politikerne absolut skulle gribe ind.

For mig at se er der to veje ud af denne situation. Den ene er, at politikerne igen går tilbage og bestemmer alt vedrørende taksterne i P&T eller den modsatte vej, nemlig at man giver P&T større muligheder for selv at bestemme taksterne på det, man kunne kalde mere konkurrencemæssige vilkår. Det, der forbløffer mig, er, at Fremskridtspartiet vælger den vej, der hedder, at politikerne skal bestemme, og ikke den vej, der hedder, at politikerne skal bestemme mindre.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Nu er hr. Kim Behnke ikke medlem af Trafikudvalget og får vel ikke de forskellige fagblade og har måske heller ikke den kontakt, som man kan få f.eks. til de ansatte i P&T, men jeg har været med til adskillige møder og kan oplyse, at det ikke er dette problem, man diskuterer i P&T for øjeblikket. I det sidste nummer af post & giro, som jeg har refereret til én gang, er der 6-7 artikler, og jeg vil gerne citere lidt fra en af dem. Det er ikke, fordi jeg er ubetinget enig, og jeg ved heller ikke, hvor SF ender i denne sag her, men vi mener i hvert fald, at man skal have mulighed for at gøre noget andet end det, vi har i dag. Vi mener ikke, at Finansudvalget løser alle problemer her i verden.

I artiklen »Startskuddet affyres på Christiansborg« står bl. a. følgende:

»Konkurrencen bliver hårdere og hårdere. Ikke mindst med den liberalisering og afvikling af monopollet, EF's kommende grønbo og lægger op til.

Med den stramme politiske styring og politikernes indblanding i detaljer vil Post i sin nuværende form være bastet på hænder og fødder.

Resultatet bliver færre kunder – og arbejdspladser.«

Så kan man diskutere, hvad der er rigtigt. Dette er, hvad de ansatte mener, men jeg op-

[Tommy Dinesen]

fatter de ansatte i dag som mennesker, der for at redde de arbejdspladser, de har, og for at P&T skal kunne klare de udfordringer, der ligger, ønsker noget andet, end at det er Finansudvalget, der skal bestemme. Jeg tror ikke, at Finansudvalget skal sidde og bestemme, hvor meget pakker skal koste osv.

Når der er noget, der ikke er i orden, skal det klares. Det er jeg fuldstændig enig med både forslagsstillerne og med hr. Arne Melchior i.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Blot for at rette en enkelt misforståelse, hvis det er en misforståelse. Der er ikke tale om, at Folketingets Finansudvalg skal sidde og vurdere, hvad det skal koste at sende en enkelt forsendelse. Det, der er tale om, er, som postloven er skruet sammen, at P&T f.eks. for de indenlandske forsendelser kommer med et forslag. Det sendes via ministeren til endelig godkendelse i Folketingets Finansudvalg. Det vil altså sige, at det, Finansudvalget gør, er at foretage den politiske vurdering af, om det forslag, der kommer fra etaten, er fornuftigt eller ej. Det er den fremgangsmåde, der allerede er, når det gælder godkendelse af den indenlandske porto, og det er den parallelitet, vi ønsker at opnå til de udenlandske takster.

Folketingets Finansudvalg skal ikke sidde med papkasser og vægte og vurdere, hvor niveauet skal være. De skal blot godkende og have den parlamentariske kontrol med det, der foregår.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Jamen der ligger jo alligevel nogle stramninger i det forslag, vi her diskuterer, ligesom der gør det andre steder. Det er jo sådan, at DSB har fået nogle frihedsgrader på den måde, at man nu får 3- og 4-årige aftaler, og så bestemmer man selv taksterne, frem for at det er sådan, at det skulle i Finansudvalget hver gang osv. Sådan som jeg læser dette her, har Finansudvalget i hvert fald fat i det; hvorfor skal det ellers derop?

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Det er vel naturligt, at ordføreren for for-

slagsstillerne takker mere hjerteligt, end jeg gør.

Jeg har nogle få bemærkninger. Vi vil jo alle gerne stå os godt med hr. Arne Melchior – jeg vil i hvert fald gerne – af alle grunde, og når hr. Arne Melchior spørger: Gad vidst, om vi kan få ministeren på talerstolen og få ham til at erkende, at vi her står med et problem i millionklassen, så kan jeg derfor sige, at forsøget er lykkedes – vi står med et problem i millionklassen.

Det, sagen drejer sig om i dag, er vel, om dette problem i millionklassen bedre løses, såfremt Folketingets Finansudvalg kommer ind i billedet som takstgodkendende myndighed. Det har jeg i mit første indlæg udtrykt min bestemte tvivl om.

Når hr. Kim Behnke nu siger, at det ikke er tanken, at Finansudvalget skal ind i det som en godkendende myndighed, men som en endelig godkendende myndighed, bliver jeg nødt til at spørge, hvad forskellen på de to begreber i hr. Kim Behnkes opfattelse mon er.

Det er vel sådan, at det, hr. Kim Behnke vil, er det samme, som ministeren og Finansudvalget gør med indenrigstaksterne: ministeren kommer med sit forslag, og det godkendes eller godkendes ikke i Folketingets Finansudvalg. Så lad nu være med at svække eget forslag.

Det, som dette her drejer sig om, er spørgsmålet om frihedsgrader. Det er et spørgsmål om, hvorvidt det, vi gerne vil opnå, nemlig at løse problemet i millionklassen, bedst gøres ved at give P&T yderligere frihedsgrader eller bedst gøres ved at give dem mindre frihedsgrader. Jeg tegner mig for det første synspunkt.

Mit synspunkt er derfor også i modsætning til fru Tove Lindbo Larsen, som siger: Alle takster bør behandles ens. Jeg har forsøgt at argumentere for, at alle takster lige præcis ikke bør behandles ens.

Men jeg er glad for, at hr. Kim Behnke siger, at det da godt kan være, at Fremskridtspartiet ikke har fundet de vises sten i det forslag, der er fremsat, og hr. Arne Melchior var inde på det samme ved at sige, at det da godt kan være, det ikke lige er den model, og så må vi se på det. Det er jeg glad for.

Når hr. Kim Behnke spørger, om den lidt slørede afklaring i EF-sammenhæng, som ministeren fægter med, er noget med en 2-, 3- el-

[Kommunikationsministeren]

ler 5-årig horisont, tror jeg godt, jeg kan holde til at sige, at EF's grønbog om postvæsenet – og det er jo det, det drejer sig om – er umiddelbart på trapperne. Den vil se dagens lys enten i slutningen af dette år – og det varer jo ikke længe – eller i begyndelsen af næste. Så jeg tror, at vi i løbet af ganske få måneder bliver meget klogere.

De utilsørede bemærkninger om P&T's evne til at skyde sig selv i foden og fra hr. Kim Behnkes side »opføre sig samfundsmæssigt skørt« må jeg naturligvis afvise. P&T er inde i en situation, hvor konkurrencen ganske rigtig bliver kraftigere, og hr. Kim Behnke skal ikke have lov at løbe med, at man fra Fremskridtspartiet gerne ser monopolet brudt. Det ser regeringen også gerne, og vi arbejder på alle fronter på at opløse det monopol, som P&T har, således at det til sidst ender med at være en eneret til indenlandsk brevbesørgelse.

Kim Behnke (FP):

Tingene kan jo udvikle sig! I et forsøg på at rette en eventuel misforståelse hos SF's ordfører, hr. Tommy Dinesen, opstår der en ny misforståelse i forhold til ministeren. Men for at der ikke skal være nogen som helst tvivl om, hvad forslaget går ud på, vil jeg gerne gøre opmærksom på – hvad der også fremgår af forslagets tekst – at det, det handler om, er, at post- og telegrafvæsenet indstiller en portotakst til ministeren. Ministeren indstiller derefter i form af et aktstykke i Folketingets Finansudvalg, at den pågældende takst bliver stadfæstet eller ikke stadfæstet.

Grunden til, at jeg havde brug for at kommentere det, var, at der i det, hr. Tommy Dinesen sagde, lå en antydning af, at det var Folketingets Finansudvalg, der skulle komme med indstillingen vedrørende portotaksterne. Og det er ingenlunde tilfældet. Folketingets Finansudvalg kan end ikke engang rette i et aktstykke, men kan forkaste det, og ministeren kan så i givet fald fremsende et nyt aktstykke med et nyt indhold.

Endelig vil jeg gerne sige tak til ministeren for hans bemærkninger om mulighederne for at få opløst P&T's monopol. Vi ser frem til, at de konkrete forslag kommer.

Arne Melchior (CD):

Jeg vil gerne med tak kvittere for ministerens

meget venlige ord og kan for en ordens skyld oplyse, at intentionerne om et godt forhold og god forståelse i arbejdet herinde næres mindst lige så meget den anden vej af mit parti og mig selv. Det er helt oplagt.

Ministerens ser det også som et spørgsmål, om der skal være færre frihedsgrader eller yderligere frihedsgrader, og så vælger ministeren det første. Er ministeren ikke stadig væk chef for P&T? Kan ministeren se på, at P&T bærer sig uforretningsmæssigt ad, at vi mister arbejdspladser og indtægter med alle de negative følger, det får? Kunne der ikke tænkes en helt tredje løsning? Kunne man ikke tænke sig, at man bærer sig fornuftigt ad inden for den bestående ordning?

Jeg kan godt lide, når Danmark gør noget særligt, noget, ikke alle andre også gør, det er da meget attraktivt, men hvis det, vi gør, er dummere end det, de andre gør, så er det ikke særlig behageligt. Eller er det de andre, der er dumme? Er det de svenske, norske, tyske og hollandske postvæsener, der er dumme, siden der er den store forskel på portoen, så man har råd til at hyre vognmænd til at køre ned hver dag for nogle virksomheders vedkommende i fast rutefart for hundreder af virksomheder på vej ned gennem Jylland og aflevere posten syd for grænsen? Er det de andre, der er dumme, og os, der er genier? Det er ikke tilfældet. Derfor har man da lov at sige, at man bærer sig uforretningsmæssigt ad og skyder sig selv i foden.

Jeg har altså også, som ministeren også bedes være så venlig at bemærke, sat spørgsmålstegn ved, om Fremskridtspartiets løsning er den rigtige, og derfor inviterede jeg til et medmodspil fra ministerens side. Jeg betragter Fremskridtspartiets forslag, jeg vil ikke sige som et nødråb – det er sagen dog ikke vigtig nok til, der er vigtigere ting end den – men på dette område et udråbstegn med spørgsmålstegn efter. Kan vi virkelig blive ved med det her Ebberød bank!?

Til sidst et ord om monolets brud. Jeg må gentage mig selv, men nu er det nogle år siden, jeg har sagt det, så jeg har lov at sige det igen: Pas nu på, pas nu på med de dér lunser, der kastes ud. Det er en samfundsopgave, at breve ikke kun kan komme mellem de store byer her i landet, men at breve fra dag til dag kan komme fra Ringkøbing til Saksøbing, fra Nykø-

[Arne Melchior]

bing Mors til Nykøbing Falster og fra Rømø til Rønne. Den monopolbryder, der vil påtage sig også den opgave, kan da nok være velkommen, men jeg vil godt have lov at se det først.

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Blot tre bemærkninger til hr. Arne Melchior. Jeg kan bekræfte, at jeg indtil videre er chef for P&T.

Jeg tror ikke, det er muligt at bryde monopollet og indføre øget konkurrence, uden at den gamle monopolist taber penge. Hvordan skulle det dog foregå? Det var den ene.

Den andet er, at jeg selv med min bedste vilje har utrolig svært ved at se, at liberaliserings-tendensen i EF skulle være i strid med vore interesser. Når hr. Arne Melchior nu siger, at det dog stadig væk må være sådan, at den indenlandske postbesørgelse klares problemfrit, så er jeg fuldstændig enig. Jeg sagde også, at monolet blev indsnævret til alene at være et brevbesørgelsesmonopol. Det skal vi sandelig holde fast ved, det er jeg aldeles enig med hr. Arne Melchior i.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om omlægning af visse miljøafgifter.

Af Jørgen Kvist Jensen (KRF) m.fl.
(Fremsat 9/10 91).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Forslaget afspejler en grundholdning, som jeg fuldt og helt kan tilslutte mig, nemlig at miljøafgifter bør have en adfærdsregulerende effekt. Samtidig kan jeg med tilfredshed konstatere, at forslagsstillerne og Kristeligt Folkeparti generelt ser positivt på afgifter som et miljøpolitisk styringsmiddel.

Lad mig kort resumere formålet med de emballageafgifter, som vi har i dag. Hovedsigtet med disse afgifter er at begrænse anvendelsen af engangskartonemballage til drikkevarer samt generelt at påvirke forbruget af engangsemballage med henblik på øget genanvendelse, herunder at fastholde det effektive danske retursystem. Emballageafgifterne og den styring af emballageforbruget, som de medfører, er således en integreret del af vore bestræbelser på at få nedsat de ellers hastigt stigende affaldsmængder.

Når man på denne baggrund ser på afgifterne på saft- og juicekartoner, må man konstatere, at afgifterne på disse områder tjener det formål, som jeg her har skitseret. Der er ikke relevante miljømæssige argumenter, som taler for en afskaffelse, endside en lempelse af disse afgifter. Det forholder sig nemlig således, at juiceproducenterne har oplagte muligheder for at ændre adfærd over imod mere ressourcevenlige emballageformer. Det verdensberømte danske retursystem til øl- og sodavandsflasker med en returprocent på op imod 99, som nu fungerer med både glas- og plastflasker, er tilgængeligt, ligesom det er muligt at markedsføre juice i koncentreret form med heraf følgende væsentligt mindre emballageforbrug.

Man kan sige, at emballageafgifternes adfærdsregulerende effekt faktisk illustreres udmærket ved juiceprodukterne. Afgiftens styrke ligger i det faktum, at returflaskerne genanvendes ca. 30 gange, hvorved afgiften hviler med 1/30 på hvert enkelt produkt, hvorimod kartonen, som ikke kan genanvendes, bebyrdes med hele afgiften. Hensigten hermed er naturligvis at påvirke udviklingen hen imod genanvendelig emballage eller i det mindste at fremme en reduktion af emballageforbruget.

For så vidt angår afgiften på 10 øre pr. engangsemballage til mælkeprodukter har hensigten været bl.a. at tilskynde til udvikling og anvendelse af et returflaskesystem, men det er korrekt, som forslagsstillerne gør opmærksom